... ...ACJI
I DOKUMENTACJI.

N. Ciołkosz

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 13 KWIETNIA 1942r.

/ Poranny. /

I.

Dotyczące Polski.

BEIRUT po polsku, 10.IV.godz.23.00.
Do Iranu przybyły pierwsze oddziały wojsk polskich.

RIO DE JANEIRO, po portugalsku, 10.IV.godz.1.00.
Policja w Porto Alegre aresztowała Stanisława Potunaka, byłego porucznika rezerwy Wojsk Polskich, zarejestrowanego w Wydziale Cudzoziemców jako Niemiec.

NEW B.B.S. / rozgłośnia niemiecka / po angielsku, 10.IV.godz.21.30.
Nasza sytuacja w Libii zaostrzyła się jeszcze wskutek wycofania wszystkich jednostek polskich. Oddziały te udają się do Persji, do strefy okupowanej przez Anglików. Inne oddziały polskie złożone z jeńców wziętych do niewoli przez Rosjan w 1939r. znajdują się już w Persji, w strefie okupacji rosyjskiej.

BRATYSŁAWA po rosyjsku 9.IV.godz.22.45.
Bolszewicy pokładają swe nadzieje w dziwnych sojusznikach. Najpierw był generał mróz, który miał zniszczyć wojska niemieckie, obecnie jest generał tyfus, który zdaniem Anglików miał przenieść się z armii niemieckiej na tyły, szerząc spustoszenie zarówno wśród wojska, jak i ludności cywilnej. Lecz Niemcy pokonali i tego generała. W marcu 1942r. ilość zachorzeń na tyfus spadła o 70 % w porównaniu z grudniem 1941r. W 1941 r. było ogółem 165 wypadków tyfusu wśród niemieckiej ludności cywilnej, większość stanowili Żydzi. W Poznaniu i przyległych okręgach polskich były 34 wypadki tyfusu wśród Niemców i 2,750 wśród Żydów.

ZEESEN po niemiecku, 10.IV.godz.7.45.
Szwajcarska misja lekarska, która pracowała na terenie Gen.Gub. przygotowuje się obecnie do wyjazdu, po pomyślnym wykonaniu swego zadania. Misja ta, druga z kolei, składała się z 28 lekarzy i 26 pielęgniarek oraz innych lekarskich pracowników pomocniczych. Lekarze szwajcarscy, wybitni chirurdzy, narówni z pielęgniarkami wyrażają podziw dla swych rannych pacjentów. Jedna pielęgniarka oświadczyła, że z niezwykłym zadowoleniem przebywała wśród żołnierzy niemieckich.
10.IV.godz.22.00. - Donoszą z Krakowa, że w kopalniach soli potasowych w Kałuszu, które były bezwstydnie wyzyskiwane przez bolszewików, rozpoczęto pracę. Gen.Gub. ma obecnie możność dostarczenia całej ilości soli potasowej potrzebnej dla celów rolniczych.

CALAIS po angielsku, 11.IV.godz.16.30.
Narody europejskie zdały sobie sprawę co oznacza kultura angielska i francuska oraz cywilizacja amerykańska. Oznaczają one " rabuj co się da", a im więcej głodują robotnicy fińscy, polscy i łotewscy, tym więcej wyciska garstka milionerów anglo- amerykańskich i francuskich oraz ich agenci. Dziś wasi zbrodniczo zaślepieni przywódcy każą wam walczyć przeciw państwom Osi. Oczywiście w nieosiągalnym celu poddania całej ludzkości waszemu szlachetnemu sprzymierzeńcowi Józefowi Stalinowi.

PARYŻ po francusku, 11.IV.godz.20.30.
Dokładnie 2 lata temu Paul Reynaud mówił w Izbie: "jedna rzecz jest pewna: dostawy żelaza szwedzkiego dla Niemiec są i pozostaną odcięte. Silna flota francuska i okręty polskie współdziałają w tym celu z flotą brytyjską." Dziś podobną propagandę pobożnych życzeń uprawiają przywódcy amerykańscy.

ZEESEN po niemiecku, 11.IV.godz.7.45.
Rozwój dróg wodnych w nowych niemieckich terytoriach wschodnich, postępuje szybko naprzód, zwłaszcza rozwój żeglugi na Wiśle, która jest magistralą wodną nowego Gau, oraz Gen.Gub. Wisła będzie zdatna do żeglugi

dla statków do 1200 ton pojemności. Przeprowadzony będzie kanał łączący Wisłę z Zagłębiem Przemysłowym G. Śląska oraz kanałem Odra-Dunaj. Pierwsze połączenie z byłym rosyjskim systemem wodnym, powstanie przez rozwinięcie Bugu. Droga wodna połączy bogate ukraińskie złoża żelaza z niemieckim zagłębiem węglowym.

MOSKWA po rosyjsku: 10. IV. godz. 11.30.
Jerzy Sempski/?/ Polak z Katowic, który będąc w armii niemieckiej przeszedł na stronę sowiecką, opowiada, że po zajęciu Katowic, Niemcy przymusowo wcielili do wojska wszystkich Polaków na Śląsku w wieku poborowym. Rozmieszczono ich w batalionach rezerwy. Oficerowie pruscy traktowali ich bestjalsko. Język polski był zabroniony w koszarach. Po wybuchu wojny z Sowietami, Sempski wysłany został na front w 4 komp. 469 pułku piech. 369 dywizji. Opowiada on, iż nie mieli ani chwili wytchnienia, głodowali, i marzli w zimnie w ziemiankach. Przy pierwszej okazji, Sempski postanowił przejść na stronę rosyjską. "Mam dosyć wojny" - zakończył swe opowiadanie. Dopiero znalazłwszy się w ZSRR. Sempski dowiedział się o układzie sowiecko polskim.

Godz. 22.00. - Polska Agencja Tel. donosi o 5-ciu wyrokach śmierci w Grodzisku, jednym w Bydgoszczy, 2-ch w Poznaniu, jednym w Grudziądzu, jednym w Gdyni i 2-ch w Chełmie / Informacje dla prasy prowincjonalnej./

KUJBYSZEW po serbochorwacku, 9. IV. godz. 24.00.
Głowa Polskiego Kościoła Katolickiego stwierdził w swym ostatnim sprawozdaniu dla Watykanu, z 828 księży w diecezji poznansko-gnieźnieńskiej 86 zostało zabitych przez Gestapo, 240 zmarło z głodu, zaś 452 przebywa w obozach koncentracyjnych. Z pozostałych 50-ciu księży tylko 24-em pozwolono na wykonywanie obowiązków religijnych.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK NBC. - poangielsku 13. IV. godz. 17.00.
Donoszą z Berna, że rząd bułgarski ustąpił wskutek tego, iż 7-miu ministrów odmówiło swej zgody na przyjęcie żądań Hitlera. Departament Stanu wystosował notę do Bułgarii, Rumunii i Węgier. Jakkolwiek treść noty nie została ujawniona, wiadomo jednak, że Waszyngton zagroził wypowiedzeniem wojny Bułgarii, o ile wojska bułgarskie użyte zostaną do operacji na froncie wschodnim.
Donoszą ze Sztokholmu, że na skutek ultimatum wystosowanego przez Quislinga do pastorów norweskich z żądaniem powrotu do czynności, a którego termin upłynął dziś o godz. 14.00. - na 11.000 pastorów, 6-ciu zaledwo przyjęło żądanie Quislinga.
Hitler domaga się, by wojska francuskie użyto zostały dla celów policyjnych w krajach okupowanych. Gdyby wiadomość ta znalazła potwierdzenie, polityka Waszyngtonu wobec Vichy uległaby radykalnej zmianie. Znamiennym jest, że podsekretarz Stanu w Ministerstwie Informacji rządu Vichy Paul Marion, przemawiając do Syndykatu Dziennikarzy w Paryżu, wychwalał w niezwykły sposób redaktora Les Nouveaux Temps Jean Luchaire, który ostatnio groził Francji zagładą, o ile Laval nie wróci do rządu.
Przewodniczący Izby Reprezentantów Kongresu Rayburn oświadczył, że Stany produkują obecnie przeszło 3,300 samolotów miesięcznie.
Korespondent I.N.S. donosi z Australii, że obserwacje ostatnio wykazały, iż Japończycy używają obecnie samolotów drugiej linii, zaś ich piloci są o wiele nędzniej ubrani, niż w czasie ataku na Pearl Harbour.

ANKARA po turecku, 9. IV. godz. 19.15.
Radio teherańskie podaje szczegóły co do powstania w Iranie. Przywódcą był, jak się okazuje Murdzid Hazari. Wojska rządowe rozbiły powstańców i skonfiskowały im domy, zaś Hazari poddał się, wydając całe wyposażenie swej bandy.
Wszystkie wiadomości z Egiptu wskazują, że stosunki egipsko-brytyjskie są w chwili obecnej wyjątkowo dobre.
Wobec zatopienia nowego krążownika włoskiego, Włochom pozostały tylko 3 krążowniki tej klasy z pierwotnych 8-miu. Krążowniki te przedstawiały wielką wartość przy konwojowaniu statków, gdyż dzięki sile ognia nie potrzebowały ochrony pancerników. Obecnie Włosi zmuszeni są do używania lżejszych krążowników, wymagających ochrony, a wiadomo jak Włosi nie chcą ryzykować swych pancerników.

Możliwość stworzenia na zachodzie Europy drugiego frontu przeciw Niemcom, staje się coraz bardziej prawdopodobną. Znamiennym było przemówienie Edena do Norwegów, wzywające by byli gotowi w chwili gdy wojska brytyjskie wylądują dla ich wyzwolenia.

Radio Budapeszt komentuje dziś Wiec Wszechsłowiański w Moskwie i zarzuca Sowietom usiłowanie stworzenia federacji Słowian, kosztem pozostałych krajów europejskich. Speaker węgierski podkreślił następnie, że jak wiadomo Stalin potępił panslawizm, zamiast którego ogłosił jako cel Sowietów, zjednoczenie światowego proletariatu, że zatym wilk nigdy nie będzie owcą.

Donoszą z Tokio, iż opracowano dziesięcioletni plan uprawy roli na terenach zdobytych przez Japonię.

11.IV. godz. 19.15. - Mimo niepowodzenia rokowań Crippsa, jasnym jest, że wysiłki jego nie były zmarnowane, gdyż propozycje brytyjskie wywołały dodatnie wrażenie w Ameryce, w krajach neutralnych, a nawet w umiarkowanej opinii Indyj. Hindusi nie wiążą sprawy tych rokowań z obroną kraju przeciw Japonii. Jest rzeczą wykluczoną, by wobec niedojścia do porozumienia z W. Brytanią mieli zwrócić się do Japonii.

Niewątpliwie Japonia używa obecnie wszystkich samolotów jakie posiada, z wyjątkiem tych, które pozostawiono dla obrony przed Rosją. Jakkolwiek lotnictwo sprzymierzone na Dalekim Wschodzie jest w sytuacji korzystnej, - sprowadzanie rezerw jest utrudnione wskutek wielkich odległości, to też sytuacja Aliantów jest niezbyt korzystna.

Nie ulega kwestji, że lotniczy przemysł sowiecki uległ wstrząsowi, gdyż jego większa część została albo zniszczona, albo zdobyta przez Niemców.

LYON po francusku, 11.IV. godz. 12.30.

Donoszą z Sofii, iż powieszono tam pod zarzutem szpiegowstwa, 2-ch Bułgarów, z których jeden, Polkow, był w swoim czasie przywódcą bułgarskiej partii agrarnej.

BUDAPESZT po węgiersku 10.IV. godz. 21.40.

Prasa brytyjska usiłuje wiązać wizytę Hoppkinsa i Marshalla z przygotowaniami do ofensywy Stanów przeciw Niemcom. W Berlinie wizytę tę tłumaczą zgoła odmiennie. Ponieważ nalegania Majskiego nie odniosły skutku, Biały Dom wskutek interwencji Ambasady sowieckiej, postanowił użyć swych wpływów w Londynie, dla zwiększenia aktywności na zachodzie Europy.

LAHTI po fińsku, 10.IV. godz. 17.45.

Rokowania o utworzenie fińskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego przy Watykanie, rozwijają się pomyślnie.

LUXEMBURG po niemiecku 11.IV. godz. 12.30.

Wiadomości o niepowodzeniu rokowań Crippsa, zasługują na największą uwagę, gdyż oznaczają nietylko kres wysiłków brytyjskich uszukania Indyj, lecz stanowią także poważny cios dla prestiżu, a nawet samego istnienia Imperium Brytyjskiego.

/Uwaga, propaganda państ Osi poświęca dużo miejsca niepowodzeniu misji Crippsa, przyczym komentarze są naogół analogiczne do powyższego./

Godz. 19.15. - Zniszczenie na Malcie obejmuje obecnie całą wyspę.

LAHTI po estońsku, 11.IV. godz. 22.00.

Donoszą z Berlina, że na Ukrainie, w myśl planu Rosenberga dla terytoriów okupowanych, prawo rosyjskie zastąpione zostanie przez prawo niemieckie, wprowadzone zostaną sądy niemieckie i rozpatrywać będą wszystkie sprawy, w których chociażby jedną ze stron będzie Niemiec, lub osoba innej narodowości niż miejscowa.

Wg. doniesień niemieckich, należy oczekiwać zmian w rządzie Vichy, gdyż nadszedł czas do wypowiedzenia się przeciw, albo za Niemcami. Nie jest pewnym, czy Laval wejdzie do rządu, lecz przejście do polityki jaką on reprezentuje byłoby pożądane.

III.

o g ó l n e.

ZEESEN po niemiecku, 10.IV. godz. 11.30.

Strata 2-ch krążowników, uważana jest przez prasę niemiecką za koniec roli W. Brytanii w strategii morskiej w Azji.

Godz. 17.00. - Churchill ze zdumiewającą szybkością przyznał się do straty lotniskowca Hermes.

WROCŁAW po angielsku, 10.IV.godz.23.3o.
- Buenos Aires Herald stwierdza, że utworzenie drugiego frontu jest rzeczą niemożliwą.

PARYŻ po francusku, 10.IV.godz.13.00.
- Powstanie Kurdów nie zostało stłumione i wojskom rządowym wysłano nowe posiłki.

PRAGA po czesku, 10.IV.godz.10.00.
Prasa podkreśla doniosłość faktu zaproszenia dziennikarzy czeskich na kongres prasowy w Wenecji.
Poledńi List wzywa tych Czechów, którzy jeszcze myślą o powrocie Benesza, by wyrzekli się takich nastrojów, gdyż Benesz nigdy nie wróci.
Narodńi Stred podkreśla, że między dziennikami a czytelnikami powróciło wzajemne zaufanie do siebie.

ZEESEN po estońsku, 10.IV.godz.18.15.
Prasa amerykańska stwierdza epidemię w Stanach nowej choroby, polegającej na ciągłym słuchaniu radia. Prasa ta dyskretnie przemilcza, że słuchane są tylko audycje z Niemiec.

RADIO HIMALAYA / rozgłośnia Osi/ w języku hindustani /10.IV.16.15.
Przywódcy Indyj nie reprezentują opinii szerokich mas.

KALUNDBORG po duńsku, 11.IV.godz.18.35.
Sąd w Mariborg skazał na 5 lat więzienia hrabiego Knuta Knutenborga za przekroczenie paragrafu 23 ustawy rasowej.

ZEESEN po niemiecku 11.IV.godz.11.30.
Japońskie towarzystwa okrętowe przejęły wszystkie stocznie na terytoriach okupowanych, dla przyspieszenia budowy okrętów.
Po angielsku, 11.IV.godz.7.00.-
W Rumunii jeden z koncernów niemieckich wybuduje fabrykę gumy produkowanej z pewnej rośliny rumuńskiej.

MOSKWA po rosyjsku.
10.IV.godz.7.00.- Prawda: Przed socjalistyczną hodowlą bydła stoją olbrzymie zadania. W szeregu okręgów, jak czelabiński i nowosybirski, muszą być zmienione metody, gdyż śmiertelność wśród bydła w roku ub. była zbyt wysoka. Również w okręgach saratowskim, omskim i innych śmiertelność cieląt wciąż jest zbyt duża.
Godz.11.30.- Należy wprowadzić jaknajwiększe oszczędności przy użyciu płynnego paliwa dla traktorów. Czynione są wielkie wysiłki dla używania zamiast tego gazu ziemnego.
Godz.12.40.- Wezwanie do kobiet rosyjskich, by uczyły się władać bronią.
Godz. 20.50.- Zakłady przemysłowe Jarosławla współdziałają w odbudowie przymsłu w Kalininie, dokąd wysłano 2 wagony narzędzi i przyrządów wartości 330 tys. rubli.
11.IV.godz.12.00.- Prawda: Rozdanie nagród im. Stalina świadczy o wielkim rozwoju techniki wojennej i wydajnej pracy nauki dla celów wojny.
Godz.18.15. - W Baszkirii obszar zasiewów od wybuchu wojny zwiększono o 10 tysą ha.

ROZGŁOSNIE AMERYKAŃSKIE- depesze:
- Brazylijskie Stowarzyszenie Prasy zawiesiło aż do końca wojny wszystkich swych członków narodowości niemieckiej, włoskiej i japońskiej.
-Donoszą z Czungkingu, że rząd chiński uzna zapewne prowizoryczny antyjapoński rząd Korei.- Roosevelt wystosował pismo do Mac Arthura. Korespondenci przebywający w jego kwaterze, sądzą, że oznacza to zwiększenie aktywności lotnictwa australijskiego.
Korespondenci:
V.Kuh, Londyn: Zdaje się być rzeczą pewną, że konferencja anglo-brytyjska w Londynie, opracowała plany obrony opartej na bazach Australii, Indjach i Chinach.
V.Hurd, Boston: Korespondent C.S.M. w Kairze donosi, że wyższy oficer rosyjski zapewnił go, że Kaukaz stanowi najpotężniejszą zaporę w świecie.